

Rigsdagstidende.

1852. Forhandlingerne paa Folkethinget. № 219.

Tredie Sæssion.

63de Møde.

Fredagen den 23de Januar.

(Forts.)

Tscherning (fortsat): Man vil see, at her er en Mand, som, efter de Forklaringer, der indeholdes i Motiverne, har med Kraft og Nidsjærhed bearbejdet den Gjenstand, hvoraf han skulde vinde sit Brød, og hvoraf han skulde udvinde det, som han skulde betale i Afgift, og som dog intet Aar har kunnet fyldestgjøre sine Forpligtelser, men som Aar for Aar maatte synke dybere ned i Glendighed; og man vil, naar man nøiere undersøger det, see, at Gaarden under hans Behandling har gjort Fremskridt, og at der næsten ikke er Tvivl om, at han har udlagt Penge derpaa foruden de, som han paa en saa directe Maade taber, og ved Siden heraf vil man see, at man berøver ham, idet han træder tilbage fra Stedet, der, som skulde være Middelet, hvorved han skulde begynde en ny Drift, det er for en Forpagter hans levende og døde Inventarium. Det er man nødt til at berøve ham, for kun at faae en Deel af det, man har beholdt tilgode, fordi han fra det første Dieblif, maaskee noget letfindigt, men ialtfald ved at overbyde Andre, er gaaet ind paa en for høi Forpagtningsscontract, fordi Regjeringen, efter at den dog tidlig maa være kommen til den Erkjendelse, dog først seent har besluttet sig til at gjøre det Skridt, som nu er skeet, at have Forpagtningen. Af disse Grunde er denne Mand kommen til, hvad man for en Bedriftsmand i en saadan Stilling godt kan kalde Bettelstaven. Saaledes seer det ud for mig, at han i en saadan Tilstand er traadt ud af en Forpagtning, efter at have havt en Regjeringsgaard, som han har behandlet godt og bragt iværet. Det har

derfor ogsaa været mig kjær at see, at Ministeriet har benyttet disse Udtryk her; thi jeg antager, at der deri ligger en Foranledning for Thinget til, i Fællesskab med Regjeringen nøie at overveie denne Sag. Hos private Mænd, under lignende Forhold, see vi, at det meget hyppigt er Skik og Brug at eftergive, naar de have den fuldkomne Overtydning, at Bedkommende er gaaet ærligt ud af Forpagtningen og har rebet for sig, saalange han kunde. Det er disse Bemærkninger, hvormed jeg vil ledsage denne første Behandling, og jeg haaber, at den ærede Minister vil erklære sig derover.

Kirke- og Underviisningsministeren:

Det er allerede i Motiverne erkjendt, at den væsentlige Grund, hvorfor den paagjældende Mand er gaaet tilbage i saa høi Grad, er, at han ved den affholdte Auction havde paa-lagt sig en Afgift, som i og for sig selv var for høi. Jeg skal imidlertid ikke følge de øvrige Betragtninger, som dertil ere knyttede, men blot bemærke, at, naar Regjeringen har brugt de Ord, der ere valgte med Flid, at man med sømmelig Billighed ikke kan nægte at eftergive den fratrædende Forpagter saameget, at han kan beholde sit Bohave, saa har denne Indskrænkning af Eftergivelsen sin Grund i, at Regjeringen fra sit Standpunkt vanskeligt ligefrem kunde indstille en større Eftergivelse. Det maa jo nemlig vel erindres, at ved enhver Auction og navnlig ogsaa en Forpagtningssauktion er Chancen baade for og imod. Dersom en Mand faaer en Forpagtning, som er meget god, — hvilket naturligtvis ogsaa skeer, naar man nemlig seer Forpagtere forlade Hovedgaarde med en betydelig Formue, som de ikke havde, da de tiltraadte samme, — saa beholder naturligtvis Forpagteren Fordelen. Omvendt, hvor Auctionsbudet er fordeelagtigt